

5.3 Nacionalno preverjanje znanja v prilagojenem izobraževalnem programu z nižjim izobrazbenim standardom 2026 iz slovenščine v 9. razredu

Poročilo

Preizkus znanja za nacionalno preverjanje znanja (NPZ) iz slovenščine za leto 2026, namenjen učencem 9. razreda, ki so vključeni v prilagojeni izobraževalni program z nižjim izobrazbenim standardom (NIS), je pripravljen na podlagi veljavnega učnega načrta za slovenščino za to skupino učencev. Preizkus je sestavljen iz dveh delov, ki vključujeta neznano neumetnostno in umetnostno besedilo. Ob branju besedil se preverjajo zmožnosti bralnega razumevanja, iskanje in povezovanje ključnih informacij, prepoznavanje literarnih elementov ter izražanja lastnih občutkov in mnenj. V obeh delih preizkusa se preverjata tudi jezikovno znanje in raba jezika v različnih okoliščinah. Struktura preizkusa sledi temeljni usmeritvi učnega načrta, ki pri učencih razvija sposobnosti razumevanja, interpretacije in smiselne uporabe jezika v vsakdanjih situacijah. Preizkus vključuje naloge različnih tipov, od nalog zaprtega tipa (alternativna izbira, izbirni tip, tip dopolnjevanja, tip povezovanja, urejanja in razvrščanja ter naloge kratkih odgovorov) do polodprtih in odprtih nalog (kratek pisni sestavek). Z vidika taksonomskih stopenj polovica nalog preverja znanje in poznavanje (50 %), nekaj več kot tretjina nalog preverja razumevanje in uporabo znanja (35 %), manjši del nalog pa preverja analizo, sintezo in vrednotenje (15 %) (priloga 1).

Povprečni dosežek 366 učencev, ki so reševali preizkus, je znašal 30,94 točke, kar predstavlja 61,89 % točk. Standardni odklon dosežkov je znašal 13,53 % točke, indeks težavnosti preizkusa pa 0,62, kar odaraža srednjo zahtevnost preizkusa. Indeks zanesljivosti je znašal 0,84, kar kaže na dobro mersko zanesljivost preizkusa. Porazdelitev dosežkov kaže razpršenost dosežkov med učenci, pri čemer je večina učencev dosegla dosežke v srednjem območju, manjši del učencev pa je dosegel izrazito nizke ali zelo visoke dosežke. To potrjuje raznolikost v zmožnostih in znanju učencev (priloga 2) ter kaže, da učenci v programu NIS ne predstavljajo enovite skupine, temveč heterogeno populacijo z različnimi ravnmi zmožnosti in podpornih potreb. Analiza po spolu kaže, da so dekleta v povprečju izkazala nekoliko višje znanje, kar nakazuje na nekoliko boljšo jezikovno uspešnost deklet v primerjavi s fanti. Najvišja dosežka sta dosegli dekleti. Z nizkimi dosežki pa je več fantov kot deklet (priloga 4). Tovrstne razlike se pogosto kažejo tudi v raziskavah bralne pismenosti in jezikovnih zmožnosti, kjer dekleta praviloma izkazujejo nekoliko višjo uspešnost pri nalogah, ki zahtevajo natančnost, jezikovno občutljivost in dosledno sledenje navodilom. Primerjava povprečnih dosežkov med regijami pokaže razlike v razponu 15 % točk (priloga 5). Razlike med regijami lahko odražajo različne značilnosti populacije učencev, velikosti vzorcev in druge kontekstualne dejavnike.

Preverjanje znanja je temeljilo na dveh vrstah besedil – neumetnostnem in umetnostnem, ki služita preverjanju doseganja ravni bralnega in jezikovnega razvoja. Naloge v obeh delih preizkusa so bile oblikovane tako, da so preverjale večplastne zmožnosti: bralno razumevanje, jezikovno znanje in pisno sporočanje. Dosežki po posameznih področjih so pokazali različne ravni usvojenosti znanja (priloga 3).

Bralno razumevanje – Naloge za preverjanje bralnega razumevanja so bile sestavljene tako, da so preverjale zmožnosti učencev za iskanje in razumevanje ključnih informacij, razlikovanje med dejstvi in mnenji, razumevanje logičnih povezav ter določanje osrednjega sporočila besedila.

V **prvem delu preizkusa** je bilo izhodiščno neumetnostno besedilo – opis delovnega postopka z naslovom *Nameščanje mreže proti muham*, ki je bilo prirejeno po viru *Popravila doma* Hansa Wernerja Bastiana in drugih. Besedilo je bilo strukturirano v ločene odstavke, kar je učencem olajšalo orientacijo in razumevanje vsebine. Nekateri podatki so bili prikazani tudi v preglednici, učencem pa je bilo v pomoč dodatno slikovno gradivo. Učenci so se najbolj izkazali pri nalogah, ki so zahtevale iskanje in prepoznavanje neposredno navedenih informacij v besedilu. Najuspešnejši so bili pri nalogi dopolnjevanja brez nabora (naloga 3), kjer so morali z ustreznima besedama dopolniti poved iz besedila. Dobro so reševali tudi nalogi kratkih odgovorov (nalogi 6 in 9), pri katerih so poiskali konkretne podatke, ter naloge izbirnega tipa (naloge 1, 2 in 7), kjer so med ponujenimi možnostmi prepoznali ustrezne informacije. Naloge so večinoma zahtevale neposredno iskanje podatkov brez dodatnega povezovanja ali interpretiranja informacij. Zadovoljivo so učenci reševali nalogo presojanja pravilnosti trditev (naloga 5), ki je zahtevala natančnejše branje in preverjanje skladnosti trditev z besedilom. Povprečno so učenci reševali nalogo povezovanja, urejanja in razvrščanja (naloga 8), ki se je glede na svoje značilnosti izkazala kot nekoliko zahtevnejša od nalog neposrednega iskanja informacij. Pri določanju pravilnega zaporedja korakov delovnega postopka ni zadostovalo zgolj prepoznavanje posameznih podatkov, temveč tudi razumevanje njihovega logičnega zaporedja in medsebojne povezanosti. Povprečno je bila rešena naloga 4, ki je preverjala prepoznavanje osnovnega dejstva iz besedila in je sodila na prvo taksonomsko stopnjo. Ker naloga ni zahtevala zahtevnejšega sklepanja ali interpretacije, so težave verjetno izhajale iz manj natančnega branja vprašanja ali iz težav pri izbiri ustreznega podatka med več podobnimi informacijami v besedilu, ne pa nujno iz slabšega splošnega razumevanja besedila.

Drugi del preizkusa je temeljil na branju umetnostnega besedila – odlomku dela *Teta Magda ali vsi smo ustvarjalci* avtorice Svetlane Makarovič, ki je preverjalo literarno razumevanje, interpretacijo in doživljanje. Učenci so bili najuspešnejši pri nalogah, kjer so prepoznali avtorico besedila (naloga 1) in osnovne informacije iz uvodnega dela besedila (naloga 2) ter pri nalogi, kjer so dopolnili poved iz besedila (naloga 4). Te naloge so od učencev zahtevale predvsem prepoznavanje in iskanje neposredno navedenih informacij v besedilu. Uspešno je bila rešena tudi naloga presojanja pravilnosti trditev (naloga 7), čeprav je zahtevala natančno branje in preverjanje podrobnosti v besedilu. Približno polovica učencev je uspešno rešila nalogo urejanja dogodkov v pravilno časovno zaporedje (naloga 8), kar kaže na povprečno uspešnost pri tej nalogi. Glede na svoje značilnosti se je naloga izkazala kot nekoliko zahtevnejša od nalog neposrednega iskanja informacij. Pri nalogi ni zadostovalo zgolj prepoznavanje posameznih dogodkov, temveč tudi razumevanje njihovega medsebojnega zaporedja in poteka zgodbe. Največ težav znotraj nalog, ki so preverjale bralno razumevanje, so imeli učenci pri nalogi, kjer so morali pojasniti besedno zvezo, uporabljeno v besedilu, pri tem pa razumeti njen prenesen pomen (naloga 6). Naloga ni zahtevala le iskanja podatkov v besedilu, temveč tudi prehod iz dobrednega razumevanja v razumevanje prenesenega pomena, kar predstavlja višjo raven bralnega razumevanja.

Jezikovno znanje – Jezikovne zmožnosti učencev so bile preverjane v obeh delih preizkusa, kjer so naloge zahtevale poznavanje in rabo osnovnih slovničnih in pravopisnih pravil. Naloge so preverjale besedotvorje, poznavanje stavčnih členov, poznavanje vprašalnih povedi in določanje glagolskega časa. Jezikovno znanje so učenci pri večini nalog izkazovali na ravni razumevanja in uporabe znanja. Jezikovne naloge so reševali nekoliko slabše kot naloge, ki so zajemale bralno razumevanje. V preizkusu so bili učenci najuspešnejši pri nalogah, kjer so morali besede pravilno jezikovno prepisati iz besedila (naloga 3 v prvem ter nalogi 1 in 4 v drugem delu preizkusa). Te naloge so zahtevale predvsem natančno prepoznavanje in zapis jezikovnih oblik v konkretnem kontekstu. Dosežki kažejo, da učenci med stavčnimi členi najbolje poznajo samostalnik (naloga 10.a v prvem delu prizkusa), da znajo zapisati vprašalno poved (naloga 12.1 v prvem delu prizkusa) in postaviti poved v prihodnji čas (naloga 13.1 v prvem delu prizkusa). Pri teh nalogah so bili uspešni pri prepoznavanju in uporabi posameznih jezikovnih pravil, vendar so se težave pokazale pri njihovem pravopisno ustreznem zapisu. Obe na novo tvorjeni povedi so večinoma zapisali pravopisno nepravilno ali pa izpustili končno ločilo. Pri nalogi 11.1 v prvem delu prizkusa, kjer so morali tvoriti besedo glede na koren, so bili učenci povprečno uspešni. Naloga je zahtevala prepoznavanje besedotvornega vzorca in uporabo osnovnega pravila tvorjenja besed, zato je bila nekoliko zahtevnejša od nalog preprostega prepoznavanja jezikovnih elementov. Več težav pa je povzročala naloga 11.2, kjer je drugo besedo tvorilo le manjše število učencev. Slabše sta bili rešeni nalogi, kjer so učenci iskali pridevnik in predlog v dani povedi (nalogi 10.b in 10.c v prvem delu prizkusa), kar kaže, da imajo več težav pri prepoznavanju različnih besednih vrst znotraj povedi in njihove vloge v jezikovnem kontekstu. Prav tako sta bili slabše rešeni nalogi, ki sta zahtevali jezikovno pravilen zapis povedi (nalogi 12.2 in 13.2 v prvem delu prizkusa). Pri teh nalogah ni zadostovalo zgolj oblikovanje povedi, temveč tudi hkratno upoštevanje slovničnih in pravopisnih pravil. V obeh primerih učenci niso ustrezno uporabili ločil, pri vprašalni povedi pa so pogosto dodali še nepravilne dele povedi. Najslabše sta bili rešeni nalogi kratkega pisnega sestavka, kjer so učenci pisali delovni postopek (naloga 14.4 v prvem delu preizkusa) in kratko domišljjsko pripoved (naloga 9.3 v drugem delu preizkusa). Nalogi sta od učencev zahtevali hkratno uporabo več jezikovnih zmožnosti. Pravopisno in slovnično ustrezen pisni sestavek, smiselno povezan in ustrezne dolžine ob upoštevanju podanih kriterijev, je zapisala le peščica učencev.

Skupna analiza jezikovnih nalog kaže, da učenci v večji meri obvladajo posamezne elemente jezika (npr. poznavanje posameznih stavčnih členov, tvorjenje vprašalnih povedi in določanje glagolskega časa), medtem ko je njihovo znanje manj utrjeno pri nalogah, ki zahtevajo hkratno uporabo več jezikovnih pravil in njihovo uporabo v širšem jezikovnem kontekstu. Več težav se kaže pri tvorjenju povedi, uporabi pravopisnih pravil, skladnji in smiselnem povezovanju jezikovnih struktur. Te ugotovitve poudarjajo potrebo po dodatnem usmerjanju v sistematično utrjevanje jezikovne pravilnosti, tvorbo stavkov in usklajevanje slovničnih struktur, saj te zmožnosti bistveno vplivajo na uspešnost učencev tako pri razumevanju kot pri tvorjenju besedil.

Pisno sporočanje – Tretje ključno področje preverjanja v okviru NPZ je bilo pisno sporočanje, ki je bilo vključeno v oba dela preizkusa. Učenci so morali na podlagi danih navodil tvoriti kratko pisno besedilo, pri čemer se je preverjala njihova sposobnost upoštevanja navodil, smiselnega in skladnega oblikovanja povedi, logičnega zaporedja vsebine, razvijanja teme in uporabe knjižnega jezika. Med nalogami pisnega sporočanja se je kot posebej zahtevna pokazala naloga 9 v drugem delu prizkusa, pri kateri so morali učenci na podlagi podanih kriterijev napisati krajšo domišljjsko pripoved. Dosežki kažejo, da je veliko učencev težje upoštevalo zahtevane kriterije in značilnosti vrste besedila, saj so bila besedila pogosto kratka, vsebinsko pomanjkljiva ali pa niso sledila navodilom naloge. Naloga je od učencev zahtevala hkratno uporabo več zmožnosti – razumevanje navodil, načrtovanje vsebine, oblikovanje smiselnega zaporedja dogodkov, tvorjenje povedi ter upoštevanje jezikovne in pravopisne ustreznosti. Prav ta sočasna uporaba različnih zmožnosti je verjetno predstavljala večjo zahtevnost za številne učence programa NIS. Analiza dosežkov je pokazala opazno razliko v skupnem povprečnem dosežku učencev pri nalogah pisnega sporočanja med prvim in drugim delom preizkusa. Medtem ko je približno polovica učencev ustrezno tvorila neumetnostno besedilo – neuradno pismo v prvem delu preizkusa (nalogi 14.1 in 14.2 v prvem delu prizkusa), je le približno petina učencev uspešno oblikovala vsebinsko ustrezno poustvarjeno umetnostno besedilo – domišljjska pripoved (nalogi 9.1 in 9.2

v drugem delu preizkusa). Razlika v dosežkih kaže, da so bili učenci uspešnejši pri nalogah z bolj jasno določeno strukturo in konkretnimi usmeritvami, medtem ko so imeli več težav pri nalogah, ki so zahtevale samostojno razvijanje vsebine, upoštevanje značilnosti besedilne vrste in logično povezovanje idej. Dosežki učencev kažejo, da tvorjenje samostojnih besedil in prostih sestavkov predstavlja eno zahtevnejših področij za učence v programu NIS.

V **prvem delu preizkusa** je naloga zahtevala tvorjenje neuradnega pisma. Približno dve tretjini učencev sta pri tvorjenju besedila zahtevane besedilne vrste uporabili vsaj tri značilnosti neuradnega pisma (kraj, datum, nagovor, pozdrav), kar kaže na zadovoljivo razumevanje osnovnih značilnosti besedilne vrste in komunikacijskega namena naloge. Dobra polovica učencev je v vsebini pisma uporabila minimalno zahtevano število ključnih besed. Čeprav je večina učencev pri pisanju uporabila osnovne značilnosti neuradnega pisma in vključila zahtevane ključne besede, so se večje težave pokazale pri oblikovanju vsebinsko zaokroženega, logično povezanega in jezikovno ustreznega besedila v zahtevanem obsegu najmanj devetih povedi. To postavko so v večji meri dosegali predvsem učenci iz zgornje desetine najvišjih dosežkov, kar kaže, da je hkratna uporaba vsebinskih, organizacijskih in jezikovnih zahtev za večino učencev predstavljala večjo zahtevnost. Dosežki kažejo, da učenci lažje upoštevajo posamezne formalne značilnosti besedilne vrste, več težav pa imajo pri hkratnem načrtovanju vsebine, povezovanju povedi in zagotavljanju jezikovne pravilnosti besedila. V **drugem delu preizkusa** so učenci na podlagi umetnostnega besedila napisali kratko domišljjsko pripoved. Med učenci, ki so sledili navodilom in upoštevali podane kriterije, jih veliko ni doseglo vseh zahtev naloge. Besedila so bila pogosto krajša od zahtevanega obsega devetih povedi oziroma niso zadostila kriterijem za vsebinsko zaokroženo, tematsko ustrezno ter jezikovno in pravopisno pravilno besedilo. Tudi pri učencih, ki so ustrezno upoštevali zahtevo po pisanju v prvi osebi, so bila besedila pogosto zelo kratka – sestavljena le iz ene ali dveh povedi, kar ni omogočalo razvoja vsebine in oblikovanja povezanega pisnega sestavka. Dosežki kažejo, da so imeli učenci največ težav pri samostojnem razvijanju vsebine, povezovanju idej in oblikovanju daljšega, smiselno strukturiranega besedila.

Skupna ugotovitev kaže, da imajo učenci največ težav pri celostnem oblikovanju besedil, ki zahteva hkratno uporabo različnih jezikovnih in vsebinskih zmožnosti. V vsebinsko sicer ustreznih odgovorih je bilo pogosto zaznati pravopisne napake, neustrezno uporabo ločil, slabšo skladnjo in pomanjkljivo koherenco. Učenci so bili praviloma uspešnejši pri upoštevanju posameznih značilnosti besedilnih vrst, več težav pa so imeli pri povezovanju povedi v smiselno celoto ter pri oblikovanju daljših in vsebinsko zaokroženih besedil. Ti dosežki nakazujejo potrebo po večji pozornosti pri razvijanju pisnega sporočanja, tako pri oblikovanju povedi kot tudi pri strukturiranju celotnih besedil. Večji poudarek naj bo namenjen tudi razlikovanju med različnimi besedilnimi vrstami in njihovimi značilnostmi, pri čemer so pomembne dejavnosti, ki med seboj povezujejo branje, pisanje in ustno izražanje.

Priporočila za poučevanje

Učenci so se na NPZ izkazali z dobrim razumevanjem strukturiranih neumetnostnih in umetnostnih besedil, zlasti pri nalogah, ki so zahtevale iskanje in prepoznavanje neposredno navedenih informacij ter prepoznavanje osnovnih značilnosti besedil. Znali so poiskati bistvene podatke in prepoznati osnovna logična razmerja med njimi. Manj uspešni so bili pri zahtevnejših nalogah, ki so zahtevale razumevanje prenesenega pomena, povezovanje več informacij, uporabo več jezikovnih pravil hkrati ter pri tvorjenju vsebinsko zaokroženih, logično povezanih in jezikovno ustreznih besedil.

Pri poučevanju bralnega razumevanja naj se učence spodbuja k večkratnemu branju, iskanju informacij, razumevanju logičnih povezav in oblikovanju osebnega odziva. V ospredju naj bo postopno razvijanje zmožnosti ugotavljanja bistvenih podatkov, razlikovanja med dejstvi in mnenji ter oblikovanja mnenja in določitve sporočila besedila. Več pozornosti naj bo namenjene tudi razumevanju prenesenega pomena, razlagi besednih zvez in povezovanju informacij iz različnih delov besedila. Bralne strategije naj se vadijo sistematično, z jasno strukturiranimi vajami, ki vključujejo naloge različnih zahtevnostnih ravni.

Pri razvijanju jezikovnega znanja je pomembno, da se načrtno in postopno krepi učenčevo poznavanje in raba slovnicih pravil in ločil, tvorba stavkov ter prepoznavanje napak. Poudarek naj bo na vajah oblikoslovja in besedotvorja (npr. iskanje stavčnih členov v povedi, tvorjenje besed določene besedne družine ipd.) ter na postopnem usvajanju pravil skozi naloge, ki omogočajo razumevanje jezika v sobesedilu. Posebno pozornost je smiselno nameniti nalogam, ki zahtevajo sočasno uporabo več jezikovnih pravil, saj so učenci pri takšnih nalogah izkazali več težav. Pomembno je tudi razvijanje občutka za jezikovno pravilnost, kar naj vključuje naloge za samostojno presojanje zapisanega besedila.

Pri pisanju naj bodo učenci vodeni skozi celoten proces tvorjenja besedila – od razumevanja navodil, načrtovanja vsebine, oblikovanja povedi do končnega jezikovnega oblikovanja. Poudariti je treba razlikovanje med različnimi besedilnimi vrstami, njihovo namembnostjo in osnovno strukturo. Učenci naj večkrat pišejo kratka, smiselna besedila, ki jih nato skupaj z učiteljem ali v skupini analizirajo, ocenijo in izboljšajo. Priporočljiva je uporaba modelnih primerov besedil, strukturiranih pisnih predlog in vizualnih opor, ki učencem pomagajo pri načrtovanju in organizaciji vsebine. Posebna pozornost naj bo namenjena povezovanju pisanja z drugimi jezikovnimi dejavnostmi – branjem, pogovorom in predstavitvijo lastnega besedila – saj se je pokazalo, da ravno ta celovit pristop omogoča najtrdnjše jezikovno napredovanje. Z doslednim in postopnim razvijanjem vseh treh področij bodo učenci lažje dosegali standarde znanja, hkrati pa bodo pridobili pomembna orodja za uspešno sporazumevanje v vsakdanjih, učnih in življenjskih okoliščinah.

Priloge:

Priloga 1: Struktura in opis preizkusa znanja

Priloga 2: Osnovni statistični podatki in porazdelitev dosežkov v državi

Priloga 3: Specifikacijska tabela

Priloga 4: Dosežki po spolu

Priloga 5: Dosežki po regijah

Struktura in opis preizkusa znanja

1 Predmet: SLOVENŠČINA**2 Podlaga za preizkus**

Učni načrt. Prilagojeni izobraževalni program z nižjim izobrazbenim standardom (NIS). Slovenščina [Elektronski vir]/Lipec-Stopar, Mojca (et al.). Ljubljana: Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport: Zavod Republike Slovenije za šolstvo, 2021.

3 Shema preizkusa

Opis	Predvideni čas	Delež v skupnem številu točk
preverjanje doseganja ciljev in standardov znanja iz učnega načrta ob praviloma neznanem neumetnostnem in umetnostnem besedilu	60 minut	60 % za neumetnostno besedilo, 40 % za umetnostno besedilo

4 Tipi nalog in vrednotenje

Število nalog	Tipi nalog	Skupno število točk	Vrednotenje
do 25	naloge zaprtega tipa (alternativna izbira; izbirni tip z enim ali več pravilnimi odgovori; dopolnjevanje z naborom ali brez nabora; povezovanje, urejanje in razvrščanje; kratki zaprti odgovori), naloge polodprtega tipa (kratki polodprti odgovori) ter naloge odprtega tipa (krajši pisni sestavek) ¹	50	Naloge so ovrednotene v skladu s točkovnikom.

5 Sestava preizkusa glede na taksonomske stopnje¹

Taksonomske stopnje	Delež v preizkusu
1. znanje in poznavanje	50 %
2. razumevanje in uporaba	35 %
3. analiza, sinteza, vrednotenje	15 %

¹ Tipi nalog, povzeti po E-banki nalog RIC (elektronski vir).

6 Opis preizkusa

Vsebine:

- branje praviloma neznanega neumetnostnega besedila,
- preverjanje razumevanja prebranega neumetnostnega besedila,
- preverjanje jezikovnega znanja in zmožnosti rabe jezika,
- preverjanje zmožnosti tvorbe krajšega pisnega neumetnostnega besedila,
- branje praviloma neznanega umetnostnega besedila,
- preverjanje razumevanja in interpretacije prebranega umetnostnega besedila,
- preverjanje književnega znanja,
- preverjanje zmožnosti tvorbe krajšega pisnega besedila po branju umetnostnega besedila.

IZLOČENE VSEBINE

V šolskem letu 2025/26 bodo v preizkusih znanja zajeti vsi cilji, vsebine in standardi znanja iz učnega načrta, ki se lahko preverjajo pisno, razen naslednjih:

- vsebin: književniki in njihova dela, literarnozgodovinska obdobja in smeri;
- zvrsti in vrst: dramatika in poezija.

7 Pripomočki

Učenec oz. učenka prinese s seboj modro ali črno nalivno pero oz. moder ali črn kemični svinčnik.

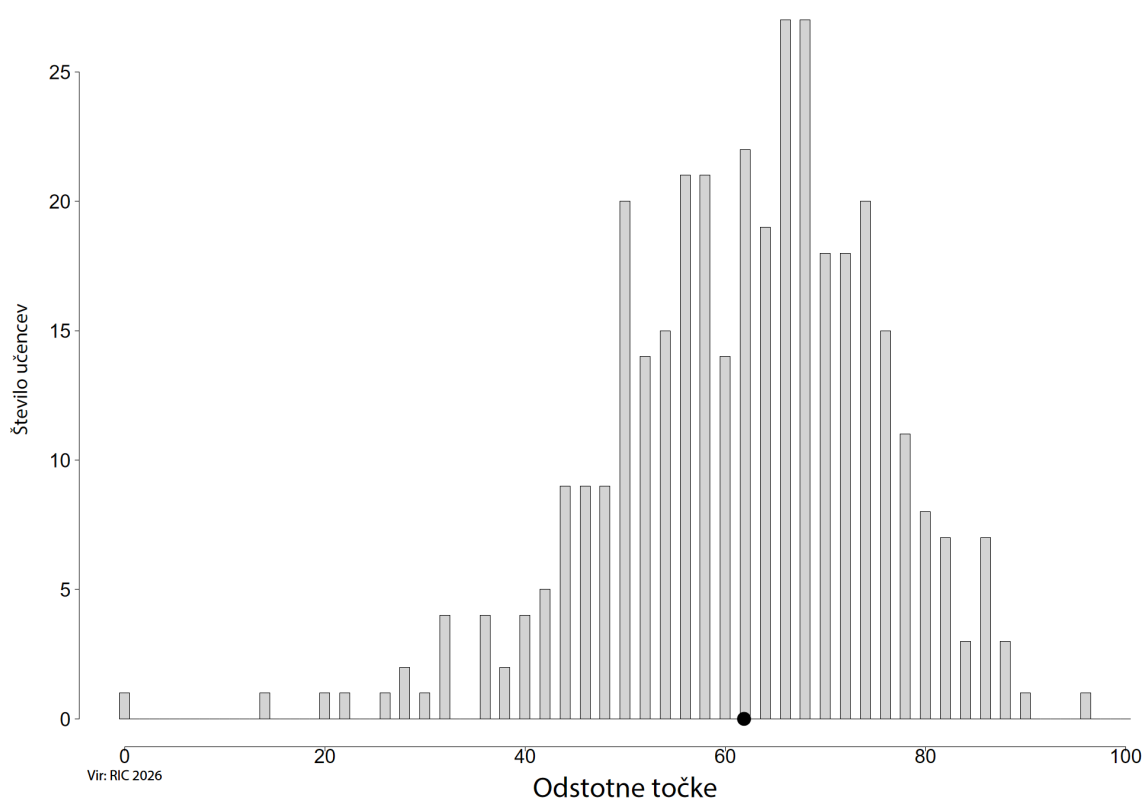
nazaj na [Poročilo](#)

Osnovni statistični podatki (slovenščina NIS, 9. razred, NPZ 2026)

Število učencev	366
Število postavk	50
Možne točke	50
Povprečno število točk	30,94
Povprečno število odstotnih točk	61,89
Standardni odklon odstotnih točk	13,53
Indeks težavnosti	0,62
Indeks zanesljivosti	0,84

Porazdelitev dosežkov v državi (slovenščina NIS, 9. razred, NPZ 2026)

Porazdelitev točk pri predmetu SLOVENŠČINA (NIS) (NPZ, 9. razred, 2026, N = 366)

nazaj na [Poročilo](#)

Specifikacijska tabela (slovenščina NIS 9. razred, NPZ 2026)

I. del, neumetnostno besedilo: prirejeno po: Hans Werner Bastian in drugi: *Popravila doma*, str. 157. Ptuj: In obs medicus, 2006.

Naloga	Točke	Vrsta besedila	Zmožnost	Cilj – učenc	Standard znanja	Taksonomska stopnja	IT	ID
1	1.1	1	neumetnostno besedilo	bralno razumevanje	v besedilih prepozna dejstva in stališča ter določi sporočilo (temeljno idejo)	M	I	0,84 0,17
2	2.1	1	neumetnostno besedilo	bralno razumevanje	v besedilih prepoznajo dejstva in stališča ter določi sporočilo (temeljno idejo)	M	I	0,79 0,29
3	3.1	1	neumetnostno besedilo	bralno razumevanje	v besedilih prepozna dejstva in stališča ter določi sporočilo (temeljno idejo)	M	I	0,99 0,24
	3.2	1	neumetnostno besedilo	jezikovno znanje	prepozna temeljne pravopisne napake v svojih besedilih in v besedilih drugih, jih odpravi in utemelji svoje popravke ter presodi smiselnost členitve besedila na odstavke	S	I	0,79 0,19
4	4.1	1	neumetnostno besedilo	bralno razumevanje	v besedilih prepozna dejstva in stališča ter določi sporočilo (temeljno idejo)	M	I	0,39 0,16
5	5.1	1	neumetnostno besedilo	bralno razumevanje	v besedilih prepozna dejstva in stališča ter določi sporočilo (temeljno idejo)	M	I	0,68 0,16
	5.2	1	neumetnostno besedilo	bralno razumevanje	v besedilih prepozna dejstva in stališča ter določi sporočilo (temeljno idejo)	M	I	0,79 0,10
	5.3	1	neumetnostno besedilo	bralno razumevanje	v besedilih prepozna dejstva in stališča ter določi sporočilo (temeljno idejo)	M	I	0,72 0,12
6	6.1	1	neumetnostno besedilo	bralno razumevanje	v besedilih prepozna dejstva in stališča ter določi sporočilo (temeljno idejo)	M	I	0,93 0,28
	6.2	1	neumetnostno besedilo	bralno razumevanje	v besedilih prepozna dejstva in stališča ter določi sporočilo (temeljno idejo)	M	I	0,92 0,27
7	7.1	1	neumetnostno besedilo	bralno razumevanje	v besedilih prepoznajo dejstva in stališča ter določijo sporočilo (temeljno idejo)	M	I	0,87 0,32
	7.2	1	neumetnostno besedilo	bralno razumevanje	v besedilih prepoznajo dejstva in stališča ter določijo sporočilo (temeljno idejo)	M	I	0,85 0,32
	7.3	1	neumetnostno besedilo	bralno razumevanje	v besedilih prepozna dejstva in stališča ter določi sporočilo (temeljno idejo)	M	I	0,87 0,33
8	8.1	1	neumetnostno besedilo	bralno razumevanje	strukturirano povzame temo, bistvene podatke in logična razmerja med njimi (izdela miselni vzorec, pojmovno mrežo, preglednico ali oporne točke) ter obnovi besedilo	S	II	0,47 0,30
	8.2	1	neumetnostno besedilo	bralno razumevanje	strukturirano povzame temo, bistvene podatke in logična razmerja med njimi (izdela miselni vzorec, pojmovno mrežo, preglednico ali oporne točke) ter obnovi besedilo	S	II	0,44 0,30
9	9.1	1	neumetnostno besedilo	bralno razumevanje	strukturirano povzame temo, bistvene podatke in logična razmerja med njimi (izdela miselni vzorec, pojmovno mrežo, preglednico ali oporne točke) ter obnovi besedilo	M	I	0,76 0,39
	9.2	1	neumetnostno besedilo	bralno razumevanje	strukturirano povzame temo, bistvene podatke in logična razmerja med njimi (izdela miselni vzorec, pojmovno mrežo, preglednico ali oporne točke) ter obnovi besedilo	M	I	0,98 0,31
10	10.1	1		jezikovno znanje	prepozna, ponazarja, poimenuje (in preprosto definirajo) naslednje jezikoslovne izraze (poleg tistih iz prvega in drugega VIO): samostalnik	M	II	0,61 0,27
	10.2	1		jezikovno znanje	prepoznajo, ponazarjajo, poimenujejo (in preprosto definira) naslednje jezikoslovne izraze (poleg tistih iz prvega in drugega VIO): pridevnik	M	II	0,33 0,25
	10.3	1		jezikovno znanje	prepozna, ponazarja, poimenuje (in preprosto definira) naslednje jezikoslovne izraze (poleg tistih iz prvega in drugega VIO): predlog	M	II	0,09 0,14

Naloga	Točke	Vrsta besedila	Zmožnost	Cilj – učenec	Standard znanja	Taksonomska stopnja	IT	ID	
11	11.1	1	jezikovno znanje	k besedam iz besedila dodaja knjižne besede z nasprotnim, enakim, ožjim in širšim pomenom ter iz iste besedne družine	M	II	0,54	0,35	
	11.2	1	jezikovno znanje	k besedam iz besedila dodaja knjižne besede z nasprotnim, enakim, ožjim in širšim pomenom ter iz iste besedne družine	M	II	0,37	0,31	
12	12.1	1	jezikovno znanje	prepozna, ponazori in uporabi naslednje jezikoslovne izraze (poleg tistih iz 1. VIO): vprašalna poved	M	II	0,67	0,31	
	12.2	1	jezikovno znanje	prepozna temeljne pravopisne napake v svojih besedilih in v besedilih drugih, jih odpravijo in utemelji svoje popravke ter presodi smiselnost členitve besedila na odstavke	S	II	0,27	0,31	
13	13.1	1	jezikovno znanje	prepozna, ponazarja, poimenuje (in preprosto definira) naslednje jezikoslovne izraze (poleg tistih iz prvega in drugega VIO): glagol (oseba, spol, število, čas)	S	II	0,64	0,32	
	13.2	1	jezikovno znanje	prepozna temeljne pravopisne napake v svojih besedilih in v besedilih drugih, jih odpravi in utemelji svoje popravke ter presodi smiselnost členitve besedila na odstavke	S	II	0,39	0,35	
14	14.1	1	neumetnostno besedilo	pisno sporočanje	v tistih vrstah besedil, ki jih ne le bere, temveč tudi tvori, opazuje in prepoznava značilno zgradbo in značilne jezikovne ter slogovne prvine; svoje znanje o zgradbi in jezikovnih ter slogovnih značilnostih dane besedilne vrste nato uporabi in nadgradi tako, da tvori besedilo te vrste	M	III	0,66	0,33
	14.2	1	neumetnostno besedilo	pisno sporočanje	v tistih vrstah besedil, ki jih ne le bere, temveč tudi tvori, opazuje in prepoznava značilno zgradbo in značilne jezikovne ter slogovne prvine; svoje znanje o zgradbi in jezikovnih ter slogovnih značilnostih dane besedilne vrste nato uporabi in nadgradi tako, da tvori besedilo te vrste	M	III	0,55	0,33
	14.3	1	neumetnostno besedilo	pisno sporočanje	v tistih vrstah besedil, ki jih ne le bere, temveč tudi tvori, opazuje in prepoznava značilno zgradbo in značilne jezikovne ter slogovne prvine; svoje znanje o zgradbi in jezikovnih ter slogovnih značilnostih dane besedilne vrste nato uporabi in nadgradi tako, da tvori besedilo te vrste	M	III	0,18	0,34
	14.4	1		jezikovno znanje	svoja besedila členi na odstavke, v njih upošteva pravopisna pravila, skrbi za čitljivost in urejenost pisave ter se odloči za pisanje s pisanimi ali tiskanimi črkami	S	III	0,02	0,15

II. del, umetnostno besedilo: prirejeno po: Svetlana Makarovič: *Teta Magda ali vsi smo ustvarjalci*. Ljubljana: Mladinska knjiga, 1978.

Naloga	Točke	Vrsta besedila	Zmožnost	Cilj – učenec	Standard znanja	Taksonomska stopnja	IT	ID
1.	1.1	1	umetnostno besedilo	bralno razumevanje	loči avtorja umetnostnega besedila od pripovedovalca	M	I	0,97 0,26
	1.2	1	umetnostno besedilo	jezikovno znanje	prepozna temeljne pravopisne napake v svojih besedilih in v besedilih drugih, jih odpravi in utemelji svoje popravke ter presodi smiselnost členitve besedila na ostavke	S	I	0,85 0,26
2.	2.1	1	umetnostno besedilo	bralno razumevanje	v besedilih prepozna dejstva in stališča ter določi sporočilo (temeljno idejo)	M	I	0,95 0,31
	2.2	1	umetnostno besedilo	bralno razumevanje	v besedilih prepozna dejstva in stališča ter določi sporočilo (temeljno idejo)	M	I	0,90 0,41
	2.3	1	umetnostno besedilo	bralno razumevanje	v besedilih prepozna dejstva in stališča ter določi sporočilo (temeljno idejo)	M	I	0,93 0,38
3.	3.1	1	umetnostno besedilo	bralno razumevanje	v besedilih prepozna dejstva in stališča ter določi sporočilo (temeljno idejo)	M	I	0,72 0,39
4.	4.1	1	umetnostno besedilo	bralno razumevanje	v besedilih prepozna dejstva in stališča ter določi sporočilo (temeljno idejo)	M	I	0,89 0,39
	4.2	1	umetnostno besedilo	jezikovno znanje	prepozna temeljne pravopisne napake v svojih besedilih in v besedilih drugih, jih odpravi in utemelji svoje popravke ter presodi smiselnost členitve besedila na ostavke	S	I	0,72 0,35
5.	5.1	1	umetnostno besedilo	bralno razumevanje	v besedilih prepozna dejstva in stališča ter določi sporočilo (temeljno idejo)	M	I	0,67 0,38
	5.2	1	umetnostno besedilo	bralno razumevanje	v besedilih prepozna dejstva in stališča ter določi sporočilo (temeljno idejo)	M	I	0,65 0,38
6.	6.1	1	umetnostno besedilo	bralno razumevanje	opazuje in predstavi vlogo slogovno zaznamovanih prvin v umetnostnem besedilu	M	II	0,11 0,18
7.	7.1	1	umetnostno besedilo	bralno razumevanje	obnovi dogajanje	M	II	0,89 0,40
	7.2	1	umetnostno besedilo	bralno razumevanje	obnovi dogajanje	M	II	0,62 0,22
	7.3	1	umetnostno besedilo	bralno razumevanje	obnovi dogajanje	M	II	0,62 0,19
	7.4	1	umetnostno besedilo	bralno razumevanje	obnovi dogajanje	M	II	0,60 0,27
8.	8.1	1	umetnostno besedilo	bralno razumevanje	kronološko razvršča dogodke	M	II	0,58 0,48
	8.2	1	umetnostno besedilo	bralno razumevanje	kronološko razvršča dogodke	M	II	0,45 0,43
9.	9.1	1	umetnostno besedilo	pisno sporočanje	po svojih zmožnostih piše dele izvornih pripovednih besedil naslednjih vrst (pri tem upošteva njihove vrstne značilnosti, zgradbo, slog in slogovni postopek): basen, pripovedka (razlagalna), bajka, realistična kratka pripovedna proza, povest, ustno izročilo, ki ga je slišal/zbral	M	III	0,28 0,34
	9.2	1	umetnostno besedilo	pisno sporočanje	po svojih zmožnostih piše dele izvornih pripovednih besedil naslednjih vrst (pri tem upošteva njihove vrstne značilnosti, zgradbo, slog in slogovni postopek): basen, pripovedka (razlagalna), bajka, realistična kratka pripovedna proza, povest, ustno izročilo, ki ga je slišal/zbral	M	III	0,13 0,30
	9.3	1		jezikovno znanje	svoja besedila členi na odstavke, v njih upošteva pravopisna pravila, skrbi za čitljivost in urejenost pisave ter se odloči za pisanje s pisanimi ali tiskanimi črkami	S	III	0,01 0,16

LEGENDA:

Naloga: oznaka vsakega vprašanja/dela naloge/naloge; povzeto po preizkusu znanja, po *Navodilih za vrednotenje* in po programu za e-vrednotenje

Točke: maksimalno število točk vprašanja/dela naloge/naloge

Vrsta besedila: vrsta besedila, z uporabo katere rešujemo vprašanje/del naloge/nalogo: neumetnostno besedilo oziroma umetnostno besedilo

Zmožnost: navedena zmožnost, ki jo preverja vprašanja/dela naloge/naloge

Cilj – učenec: cilj, ki ga preverja vprašanje/del naloge/naloga; povzeto po učnem načrtu

Standardi znanja: standard znanja, ki ga preverja vprašanje/del naloge/naloga: M – minimalni, S – standard; povzeto po učnem načrtu

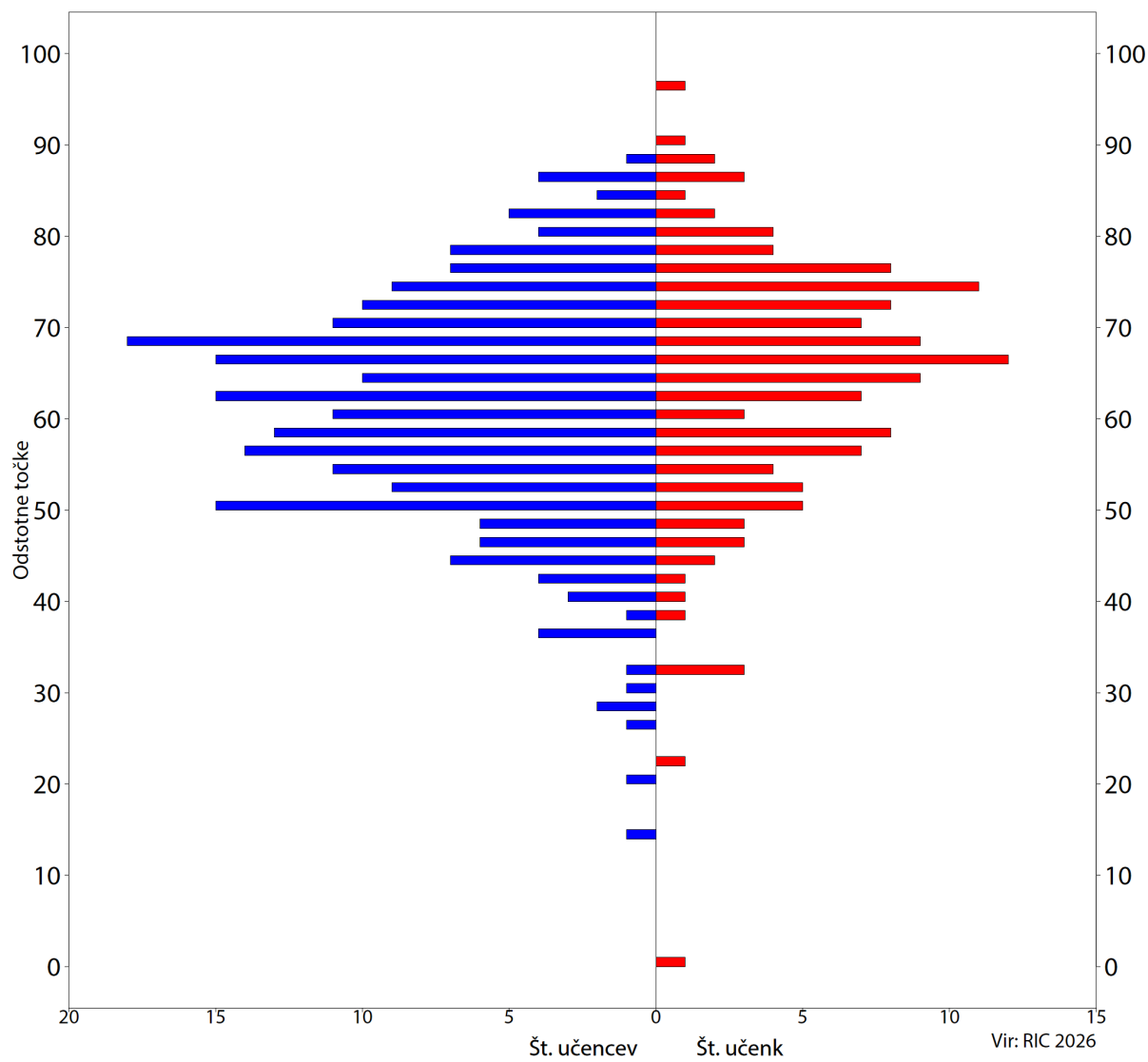
Taksonomska stopnja (po Bloomu): taksonomska stopnja vprašanja/dela naloge/naloge: I – znanje in prepoznavanje, II – razumevanje in uporaba, III – analiza in sinteza ter vrednotenje

Indeks težavnosti: indeks označuje težavnost vprašanja/dela naloge/naloge in delež pravih odgovorov oziroma delež učencev, ki so vprašanje/del naloge/nalogo rešili pravilno

Indeks ločljivosti: indeks pove, kako dobro vprašanje/del naloge/naloga ločuje uspešnejše učence od manj uspešnih glede na njihov dosežek na celotnem preizkusu

nazaj na [Poročilo](#)

Dosežki po spolu (slovenščina NIS 9. razred, NPZ 2026)

nazaj na [Poročilo](#)

Dosežki po regijah (slovenščina NIS, 9. razred, NPZ 2026)

Regija	Povprečje	Standardni odklon	Število učencev	Število šol
Obalno-kraška regija	64,64	10,54	22	3
Goriška regija	52,08	19,52	26	5
Primorsko-notranjska regija	59,57	13,25	14	3
Gorenjska regija	61,60	13,83	25	4
Osrednjeslovenska regija	64,00	11,61	96	8
Jugovzhodna Slovenija	61,63	17,74	16	4
Posavska regija	62,91	9,35	22	3
Zasavska regija	60,53	13,36	19	4
Savinjska regija	64,06	12,69	63	7
Koroška regija	67,53	13,07	17	2
Podravska regija	54,45	12,94	31	5
Pomurska regija	64,27	11,61	15	4

nazaj na [Poročilo](#)